

**ANALISIS KANDUNGAN TERHADAP AKTIVITI SENI BAGI PENDIDIKAN AWAL KANAK-KANAK
DALAM JURNAL TERPILIH DARI TAHUN 2010-2016****Idayu Binti Abdul Said, Mohd Nazri Abdul Rahman (Ph.D)
& Mariani Md Nor (Ph.D)**Jabatan Psikologi Pendidikan Dan Kaunseling
Fakulti Pendidikan
Universiti Malaya

Abstract: *This article provides an analysis of the content of the journal article in arts activities in early childhood education as published in Science Direct Journals from 2010 to 2016. Content analysis was conducted for a more detailed view on the topic of research, research methodology, sample size and location of the study, and the findings. The findings of content analysis of journal articles found that the activity of art in early childhood education had a major impact on child development in cognitive, language, socioemotional and physical. The findings also show that artistic activity in early childhood education enhanced the creativity and imagination of children. In addition, the results from content analysis of artistic activity in early childhood education also give educators and researchers clues on how to apply the arts in teaching.*

Keywords: *Art and Craft, Content Analysis, Early Childhood Education*

PENGENALAN

Seni merupakan proses pemikiran yang melibatkan kognitif, sosioemosi, sosial dan fizikal. Dalam pendidikan awal kanak-kanak, seni merupakan salah satu aktiviti yang mempengaruhi perkembangan positif kanak-kanak. Ini kerana proses pelaksanaan aktiviti pengajaran dan pembelajaran pendidikan seni melibatkan dua asas penting, iaitu mengajar tentang pendidikan seni, dan mengajar tentang cara kanak-kanak meluahkan perasaan atau menerangkan sesuatu perkara melalui aktiviti seni (Cakir Ilhan, 2003; Walkerdine, 2007), Pengembangan idea seni pada kanak-kanak melalui gabungan aktiviti seni dan main sebagai satu bentuk pedagogi dalam bilik darjah mampu memperkembangkan daya kognitif kanak-kanak mahupun orang dewasa. Ini kerana seni adalah fenomena dalam persekitaran sosial dan budaya yang melangkaui batasan, atau had sempadan. Tambahan aktiviti seni dapat membantu ke arah perpaduan dan penyatuan dan membawa kepada keprihatinan isu-isu sosial, secara langsung atau tidak langsung. Seni boleh menerangkan tentang agama, politik, ekonomi dan teknologi dalam sesuatu bentuk kebudayaan. Maka, pengenalan seni dalam kehidupan seseorang individu akan membantu untuk melengkapkan kehidupannya dan menyumbang kepada kebebasan dan semangat dalam kehidupan (Erden, 2004).

Pernyataan Masalah

Dalam pendidikan awal kanak-kanak, pengintegrasian aktiviti seni dalam aktiviti pengajaran dan pembelajaran termasuklah mengajar mengenai seni, mengajar dengan seni, dan pembelajaran melalui seni (Fox & Schirmacher, 2009) dapat membantu perkembangan kognitif, bahasa dan sosioemosi kanak-kanak. Selain itu, ia juga membantu kanak-kanak menjadi kreatif, dan membolehkan mereka meneroka sebanyak mungkin perkara tanpa had atau batasan bermula seawal usia lagi (Hardy, 2011). Justeru, penggunaan aktiviti seni dapat membangunkan kreativiti kanak-kanak (Brown, Benedett, & Armistead, 2010). Oleh itu, sebelum memulakan apa-apa jenis tugas seni, kanak-kanak sebaiknya diberikan peluang untuk meluahkan perasaan, idea dan pengalaman sedia ada mereka. Kekurangan pengalaman akan membuatkan kanak-kanak hanya akan melukis objek sama yang biasa dilihatnya seperti kartun yang sudah dikomersialkan. Guru perlu membantu menyediakan pembelajaran dalam persekitaran yang semula jadi pada kanak-kanak. Setiap institusi pendidikan harus mempunyai matlamat untuk memberi kanak-kanak peluang untuk berkembang, dan untuk menyediakan mereka ciri-ciri yang boleh memberi kesan kepada persekitaran mereka (Kocer, 2012). Oleh itu, program pendidikan yang tidak menerapkan elemen berkaitan seni (Bae, 2009) tidak boleh mencapai matlamat ini. Pada masa kini, seni tidak dianggap sebagai sebahagian daripada asas Pendidikan Awal Kanak-kanak,

maka ia perlu diberi keutamaan (Isenberg & Jalongo, 2001). Oleh itu, artikel ini adalah untuk memberi gambaran kepada pengkaji mahupun pendidik dalam mengaplikasikan seni dalam pengajaran bagi pendidikan awal kanak-kanak.

Tinjauan Literatur

Pendidikan seni merangkumi beberapa bidang pengajian iaitu muzik, tarian, seni teater, seni kinestetik (pergerakan kreatif) dan seni visual. Seni muzik bukan sahaja meliputi nyanyian atau bermain alat muzik, tetapi merangkumi lebih daripada itu. Seni muzik melibatkan mendengar muzik, kandungan muzik, mengurus muzik, membaca nota muzik, dan aktiviti atau kajian sejarah awal muzik (Honig, 2005; Jensen, 2001). Kategori kedua melibatkan seni visual. Seni visual menggambarkan ciptaan lukisan, lukisan, ilustrasi, pembuatan tembikar atau arca, fotografi, membuat filem dan set-reka bentuk (Jensen, 2001).

Seni kinestetik merujuk kepada aktiviti-aktiviti yang menggunakan pergerakan badan. Istilah kinestetik berpunca daripada Gardner (1983, 1999) dalam kajiannya terhadap kecerdasan pelbagai. Subkategori seni kinestetik termasuk aktiviti dramatik, perindustrian dan rekreasi seni seperti tarian, drama, 'mime', logam atau kayu, permainan bilik darjah, sukan atau pendidikan jasmani (Jensen, 2001). Penggabungan aktiviti seni ini dalam pendidikan awal kanak-kanak dilihat sebagai elemen penting untuk memberi peluang kepada kanak-kanak meningkatkan kemahiran kognitif, sosioemosi dan sosial (Brown et al., 2010).

Kanak-kanak yang mengikuti pendidikan awal kanak-kanak memerlukan seni dalam kurikulum harian mereka. Pendidikan seni ini bukan sahaja bertujuan untuk meningkatkan pertumbuhan dalam perkembangan kognitif kanak-kanak, tetapi juga memberi kesan kepada bidang sosioemosi seperti kesedaran masyarakat dan empati (Bresler & Latta, 2009). Walau bagaimanapun, seni memerlukan sumber yang sesuai dan guru yang mempunyai sikap yang efektif. Hal ini kerana, sebahagian besar pandangan kanak-kanak dipengaruhi oleh persepsi guru atau orang dewasa terhadap seni itu sendiri (Eckhoff, 2008).

Pendidikan seni memberi kesan kepada semua bidang perkembangan. Kanak-kanak belajar bagaimana untuk meluahkan idea-idea mereka dan menukarkan konsep yang mereka pelajari ke dalam bentuk seni mengikut tahap perkembangan mereka. Dengan menyertai pelbagai aktiviti seni, mudah bagi kanak-kanak untuk mengekspresikan diri, membina kemahiran komunikasi dan penyelesaian masalah, mengembangkan kemahiran sosial mereka, rasa hormat pada diri mereka sendiri dan meningkatkan sifat sendiri mereka (Schirrmacher, 2002). Dengan aktiviti seni, kanak-kanak belajar untuk menyelesaikan kerja-kerja yang telah mereka mulakan, mereka dapat merasai kerjasama dalam kumpulan, dan menghormati idea-idea dan kerja orang lain (Öztürk, 2001). Selain itu, kanak-kanak menggunakan seni untuk memindahkan fikiran dan perasaan mereka lebih awal dan dengan lebih berkesan daripada bahasa pertuturan (Bae, 2009).

Seni amat penting dalam mempengaruhi keseluruhan pembelajaran sepanjang hayat seseorang kanak-kanak (Nikoltsos, 2000). Seni juga adalah amat penting untuk membantu dalam meningkatkan pembelajaran dalam beberapa bidang kurikulum dan memberi kesan kepada aspek-aspek lain dalam kehidupan setiap kanak-kanak (Gregoire & Lupinetti, 2005). Di samping itu, seni dapat membantu ke arah peningkatan pencapaian akademik pelajar, menyumbang kepada pembangunan peribadi, perwatakan, dan kemahiran bahasa (Nikoltsos, 2000).

Objektif Kajian

Artikel ini adalah untuk memberi tumpuan dan mengkaji trend kajian yang berkaitan pendidikan seni dalam pendidikan awal kanak-kanak bermula dari tahun 2010 hingga 2016. Artikel yang dipilih adalah daripada *Science Direct Journals* yang dapat diakses melalui *Data Base* Perpustakaan Universiti Malaya secara dalam talian. Artikel ini hanya menganalisis tiga jurnal terpilih yang menjadi rujukan dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak iaitu *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, *The Arts in Psychotherapy* dan *Early Childhood Research Quarterly*.

Berdasarkan kajian analisis kandungan, berikut merupakan objektif kajian ini secara khusus:

1. Apakah topik pilihan utama bidang seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak?
2. Apakah trend bidang seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak dalam jurnal terpilih?

Metodologi Kajian

Artikel ini menggunakan kaedah analisis kandungan terhadap jurnal-jurnal yang telah diterbitkan dalam *Science Direct Journals* bermula dari tahun 2010 hingga 2016. Artikel ini hanya menganalisis tiga jurnal terpilih yang menjadi rujukan dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak iaitu *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, *The Arts in Psychotherapy* dan *Early Childhood Research Quarterly*. Daripada jurnal yang dipilih ini, hanya terdapat sebanyak tujuh artikel telah diterbitkan yang memberi fokus kepada bidang seni dalam pendidikan awal kanak-kanak dari tahun 2010 sehingga 2016. Berdasarkan tujuh artikel yang dipilih tersebut, pengkaji telah menyenaraikan analisis berkenaan topik kajian, saiz sampel dan lokasi kajian, metodologi kajian, dan dapatan kajian berkenaan seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak. Kajian dilakukan secara kualitatif, dan data analisis secara analisis kandungan seterusnya dihuraikan dalam bentuk jadual dan naratif.

Dapatan Kajian Dan Perbincangan

Analisis kandungan terhadap tujuh artikel yang telah dipilih daripada empat jurnal terpilih yang menjadi rujukan dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak iaitu *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, *The Arts in Psychotherapy* dan *Early Childhood Research Quarterly*, bagi menjawab persoalan kajian berikut:

1. Apakah topik pilihan utama bidang seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak?
2. Apakah trend bidang seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak dalam jurnal terpilih?

Berikut merupakan dapatan analisis kandungan artikel tersebut berdasarkan persoalan kajian:

Topik pilihan utama bidang seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak

Analisis kandungan terhadap tujuh artikel yang telah dipilih daripada empat jurnal terpilih yang menjadi rujukan dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak iaitu *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, *The Arts in Psychotherapy* dan *Early Childhood Research Quarterly* ditunjukkan dalam Jadual 1.

Jadual 1

Topik Pendidikan Seni Dalam Pendidikan Awal Kanak-Kanak 2010-2016

Jurnal	Topik	Bilangan Artikel Berkaitan Pendidikan Awal Kanak-Kanak 2010-2016	Bilangan Artikel Seni Dalam Pendidikan Awal Kanak-Kanak 2010-2016
<i>Procedia-Social and Behavioral Sciences</i>	1. <i>The evaluation of the art activities applied in preschool education programmes in terms of self-expression opportunity given to child</i> (Kocer, 2012)	241	4
	2. <i>The views of teachers and managers about art, music and drama activities carried out by in-field-teachers in early childhood education institutions</i> (Altinkaynaka, Aydos, & Arman, 2012)		
	3. <i>A study into the effects of art education on children at the socialisation process</i> (Arslan, 2013).		
	4. <i>Opinion of the Slovenian preschool teachers about arts and cultural education in kindergarten</i> (Kafol, Denac, & Znidarsic, 2015)		
<i>The Arts in Psychotherapy</i>	5. <i>Gender typicality in children's art development: A cross-cultural study</i> (Alter-Muri & Vazzano, 2014)	64	1
<i>Early Childhood Research Quarterly</i>	6. <i>Arts enrichment and school readiness for children at risk</i> (Brown, Benedett & Armistead, 2010)	445	2
	7. <i>Arts enrichment and preschool emotions for</i>		

low-income children at risk (Brown & Sax, 2013)

Jumlah

750

7

Dapatan menunjukkan hanya 0.93% (7 artikel) daripada keseluruhan artikel jurnal (750 artikel Jurnal) yang diterbitkan berkaitan dengan bidang seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak. Jurnal *Procedia-Social and Behavioral Sciences* telah menerbitkan sebanyak 4 artikel iaitu 1.6% berkaitan seni untuk pendidikan awal kanak-kanak daripada keseluruhan artikel (241 artikel) yang diterbitkan dalam jurnal tersebut bagi tempoh tahun 2010 sehingga 2016 berkaitan Pendidikan Awal Kanak-kanak. Manakala Jurnal *The Arts in Psychotherapy* pula bagi tempoh tahun 2010 sehingga 2016, sebanyak 64 berkaitan Pendidikan Awal Kanak-kanak, cuma 1 artikel sahaja berkaitan seni dalam Pendidikan Awal kanak-kanak yang mewakili 1.56%. Berbanding dengan Jurnal *Early Childhood Research Quarterly* pula, sebanyak 445 artikel telah diterbitkan dengan memberi fokus kepada Pendidikan Awal Kanak-kanak. Namun hanya 2 artikel berkaitan kajian terhadap seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak yang mewakili 0.45% daripada keseluruhan artikel yang diterbitkan.

Secara keseluruhan, pilihan topik seni dalam pendidikan awal kanak-kanak yang diterbitkan dalam ketiga-tiga jurnal terpilih bagi pangkalan data *Science Direct Journal* hanya 0.93% bagi tempoh 2010 sehingga 2016. Maka, didapati kajian-kajian berkaitan seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak kurang daripada 1% yang diterbitkan dalam ketiga-tiga jurnal yang terpilih. Manakala topik-topik pilihan yang diterbitkan pula lebih memberi tumpuan kepada aspek perkembangan kognitif dan sosioemosi kanak-kanak bermasalah pembelajaran atau kanak-kanak berisiko melalui aktiviti seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak.

Analisis Trend bidang seni Dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak dalam Jurnal Terpilih

Analisis terhadap trend dan isi kandungan artikel terhadap tujuh artikel yang telah dipilih daripada tiga jurnal terpilih yang menjadi rujukan dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak iaitu *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, *The Arts in Psychotherapy* dan *Early Childhood Research Quarterly*. Analisis terhadap isi kandungan artikel jurnal ditunjukkan dalam Jadual 2:

Jadual 2

Analisis Kandungan Artikel Jurnal

Topik Kajian	Sumber	Metodologi Kajian	Saiz Sampel dan Lokasi Kajian
<i>“The evaluation of art activities applied in preschool education programmes in terms of self-expression opportunity given to child”</i>	Science Direct (Procedia-Social and Behavioral Sciences): (Kocer, 2012)	Kajian Kualitatif: Temu bual Semi-struktur; temu bual secara langsung, dan tembual direkodkan dan dianalisis menggunakan kaedah analisis diskriptif. Kajian Memberi fokus kepada Seni dalam Perkembangan Motor halus kanak-kanak	10 orang guru wanita yang mempunyai pengalaman 5 hingga 27 tahun dalam pendidikan awal kanak-kanak. (Lokasi: Turki)
<i>“The views of teachers and managers about art, music and drama activities carried out by in-field-teachers in early childhood education institutions”</i>	Science Direct (Procedia-Social and Behavioral Sciences): (Altinkaynaka, Aydos, & Arman, 2012)	Kajian Kualitatif: Temu bual separa-struktur. Kajian ini berkaitan pandangan guru terhadap seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak	10 orang pengurus tadika, 10 orang guru tadika, 10 orang guru pakar (Seni, Muzik, dan Drama) Pengalaman profesional antara 0 hingga 10 tahun. (Lokasi: Turki)
<i>“A study into the effects of art education on children at the socialization process”</i>	Science Direct (Procedia-Social and Behavioral Sciences): 5th World Conference on Education Sciences – WCES 2013 (Arslan, 2013).	Kajian Pembacaan. Kajian ini berkaitan kesan Pendidikan Seni terhadap Proses Sosial Kanak-kanak	Tidak mempunyai sampel kerana kajian dibuat berdasarkan kaedah kajian melalui pembacaan (Lokasi: Turki)

Topik Kajian	Sumber	Metodologi Kajian	Saiz Sampel dan Lokasi Kajian
'Opinion of the Slovenian preschool teachers about arts and cultural education in kindergarten'	Science Direct (Procedia-Social and Behavioral Sciences):7th World Conference on Educational Sciences - WCES-2015, (Kafol, Denac, & Znidarsic, 2015)	Kajian Kuantitatif: Soal selidik diedarkan kepada 245 orang guru prasekolah di Slovenia. Analisis data dijalankan secara statistik Deskriptif dan Inferensi	245 guru prasekolah dari seluruh Slovenia
"Gender typicality in children's art development: A cross-cultural study"	The Arts in Psychotherapy (Alter-Muri, & Vazzano, 2014)	Kajian Kuantitatif: 700 lukisan kanak-kanak diambil mengikut Negara, dan data dianalisis menggunakan <i>2-way chi square tests</i> . Kajian ini berkaitan perkembangan seni kanak-kanak mengikut jantina	700 orang kanak-kanak berumur 6 hingga 12 tahun (314 kanak-kanak lelaki, 386 perempuan) (Lokasi: Daripada 13 buah Negara daripada Afrika, Asia, Eropah, Amerika Utara, dan Amerika Tengah.)
"Arts enrichment and school readiness for children at risk",	Early Childhood Research Quarterly, 25, 1112-124. (Brown, Benedett, & Armistead, 2010)	Kaedah Kualitatif: Temubual bersama ibu bapa, guru dan menggunakan senarai semak penilaian terhadap kanak-kanak. (Senarai semak Kaleidoscope's Curriculum). Kajian inimengenal pasti kesediaan sekolah, dan aktiviti pengayaan seni terhadap kanak-kanak berisiko	Kajian Pertama dijalankan: 194 orang kanak-kanak dan guru mereka. Kajian kedua dijalankan: 164 orang kanak-kanak. (Lokasi: Amerika Syarikat)
"Arts enrichment and preschool emotions for low-income children at risk"	Early Childhood Research Quarterly, 28, 337-346. (Brown & Sax, 2013)	Temubual dengan pengasuh, penilaian menggunakan senarai semak kepada kanak-kanak, dan soal selidik kepada guru kanak-kanak. Kajian ini mengenal pasti tahap kesediaan kanak-kanak Prasekolah, dan aktiviti pengayaan emosi pada kanak-kanak dari kalangan keluarga berpendapatan rendah.	205 orang kanak-kanak yang telah mengikuti Kurikulum Kaleidoscope's selama 2 tahun. (Lokasi: Amerika Syarikat)

Berdasarkan Jadual 2, berikut adalah ringkasan dapatan analisis kandungan artikel jurnal yang terpilih:

Kajian oleh Kocer(2012) yang bertajuk "*The evaluation of art activities applied in preschool education programmes in terms of self-expression opportunity given to child*" mendapati bahawa pendidik dalam kumpulan kajian iaitu yang terdiri daripada 10 orang guru perempuan yang mempunyai pengalaman luas dalam bidang Pendidikan Awal Kanak-kanak lebih menumpukan kepada perkembangan motor halus kanak-kanak, dan tidak memberikan peluang kepada kanak-kanak untuk melahirkan kreativiti mereka secara terbuka.

Artikel kedua iaitu "*The views of teachers and managers about art, music and drama activities carried out by in-field-teachers in early childhood education institutions*", yang ditulis oleh Altinkaynaka, Aydos, dan Arman (2012), mendapati pendidik biasa dan pendidik dalam bidang awal kanak-kanak mempunyai pendekatan yang berbeza iaitu masing-masing mempunyai pendekatan positif dan negatif dalam mengajar pendidikan seni yang merangkumi muzik, seni dan drama kepada kanak-kanak.

Artikel ketiga pula, yang ditulis dan dibentangkan oleh Arslan (2013) dalam 5th World Conference on Education Sciences – WCES 2013 bertajuk "*A study into the effects of art education on children at the socialisation process*" mendapati bahawa persekitaran sangat mempengaruhi seni yang ada dalam diri kanak-kanak; persekitaran termasuklah masyarakat sekeliling, pendidik dan keluarga kanak-kanak sendiri. Semakin luas pengalaman seseorang

kanak-kanak, atau semakin mendalam pengetahuan seseorang kanak-kanak terhadap sesuatu bidang, semakin banyak idea yang boleh dihasilkannya. Oleh itu, pendidik amat berperanan besar untuk mencungkil bakat seni yang terdapat dalam diri kanak-kanak, dan meluaskan lagi pendedahan mereka terhadap perkara yang mereka minati agar kanak-kanak boleh berkembang mengikut bakat masing-masing tanpa paksaan atau sekatan.

Artikel keempat pula membincangkan topik '*Opinion of the Slovenian preschool teachers about arts and cultural education in kindergarten*' oleh Kafol, Denac, dan Znidarsic (2015). Dapatan kajian ini menunjukkan bahawa guru prasekolah menganggap nilai kerohanian, budaya, dan estetika dalam kurikulum seni sebagai tidak penting semasa pelaksanaan aktiviti seni dan budaya. Sebaliknya, guru prasekolah berpendapat seni persembahan dan muzik perlu diberi perhatian tanpa memikirkan penerapan nilai budaya dan tradisi warisan bangsa bagi membangunkan kesedaran identiti budaya dan warisan bangsa.

Artikel kelima yang ditulis oleh Alter-Muri dan Vazzano (2014) bertajuk "*Gender typicality in children's art development: A cross-cultural study*" menyimpulkan daripada kajian yang dijalankan menyatakan bahawa terdapat perbezaan antara lukisan kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan yang merentasi budaya. Kanak-kanak lelaki amat cenderung untuk melibatkan objek dan aksi yang menunjukkan kelelakian seperti senjata, kenderaan dan sukan. Artikel keenam seterusnya oleh Brown, Benedett, dan Armistead (2010), yang bertajuk "*Arts enrichment and school readiness for children at risk*", membuat konklusi daripada dua kajian yang dijalankan dan dirangkumkan dalam satu artikel menunjukkan bahawa pengayaan seni membantu kanak-kanak yang berisiko untuk lebih maju dalam pembelajaran.

Artikel kelima yang bertajuk "*Arts enrichment and preschool emotions for low-income children at risk*" juga telah ditulis oleh Brown dan Kacey (2012), yang mendapati bahawa implikasi daripada pengayaan seni akan membantu kanak-kanak yang berasal dari keluarga berpendapatan rendah kepada kesediaan sosioemosi kanak-kanak untuk belajar.

Berdasarkan Jadual 2, analisis terhadap trend bagi artikel yang telah diterbitkan dalam *Science Direct Journals* bermula dari tahun 2010 hingga 2016 berkaitan Pendidikan Awal Kanak-kanak dalam 3 jurnal pilihan iaitu *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, *The Arts in Psychotherapy* dan *Early Childhood Research Quarterly* telah dijalankan. Bagi tempoh 2010 sehingga 2016, ke tiga-tiga jurnal ini telah menerbitkan sebanyak 750 artikel berkaitan Pendidikan Awal Kanak-kanak. Daripada jumlah tersebut hanya 7 artikel memberi fokus secara langsung kepada aktiviti seni dalam pendidikan awal kanak-kanak. Ini hanya mewakili 0.93% daripada keseluruhan artikel jurnal yang diterbitkan. Analisis trend bagi tempoh 2010 sehingga 2016 ditunjukkan dalam Jadual 3.

Jadual 3

Analisis Trend Artikel Pendidikan Awal Kanak-kanak bagi Jurnal Terpilih Bagi Tempoh 2010 – 2016

Tahun	Artikel Berkaitan Pendidikan Awal Kanak-kanak			Artikel Berkaitan Seni Dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak		
	<i>Procedia-Social and Behavioral Sciences</i>	<i>Early Childhood Research Quarterly</i>	<i>The Arts in Psychotherapy</i>	<i>Procedia-Social and Behavioral Sciences</i>	<i>Early Childhood Research Quarterly</i>	<i>The Arts in Psychotherapy</i>
2016	36	88	7	0	0	0
2015	45	71	9	1	0	0
2014	60	63	15	0	0	1
2013	20	80	10	1	0	0
2012	40	60	9	2	1	0
2011	15	43	3	0	0	0
2010	25	40	9	0	1	0
Jumlah	241	445	64	4	2	1

Secara keseluruhan, analisis trend mendapati fokus aktiviti seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak kurang mendapat perhatian dalam kalangan penyelidik berdasarkan artikel yang diterbitkan bagi ke tiga-tiga jurnal. Analisis juga mendapati artikel seni yang diterbitkan berkaitan Pendidikan Awal Kanak-kanak lebih memberi fokus kepada

kanak-kanak bermasalah pembelajaran dan berisiko. Di samping itu, kajian oleh Kafol et al. (2015) yang dijalankan terhadap persepsi guru prasekolah pula mendapati bahawa aktiviti seni dalam pendidikan awal kanak-kanak merupakan aktiviti pengajaran dan pembelajaran yang hanya terbatas kepada hasil pembelajaran dalam kurikulum. Ianya tidak secara menyeluruh untuk pembangunan kesedaran pengekal budaya dan tradisi masyarakat.

Kesimpulan dan Cadangan

Analisis terhadap beberapa artikel berkaitan aktiviti seni dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak yang telah diterbitkan dalam *Science Direct Journals* bermula dari tahun 2010 hingga 2016 bagi *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, *The Arts in Psychotherapy* dan *Early Childhood Research Quarterly* secara keseluruhannya mendapati bahawa aktiviti seni adalah perlu diberi perhatian dalam pelaksanaan Pendidikan Awal Kanak-kanak. Menerusi aktiviti seni, perkembangan dalam diri seseorang kanak-kanak dapat dipertingkatkan khususnya perkembangan fizikal dan psikomotor halus kanak-kanak, kreativiti, emosi, sosial, kognitif, dan juga perkembangan bahasa mereka. Kajian Brown et al. (2010) menunjukkan bahawa melalui aktiviti seni, kanak-kanak dapat meningkatkan kemahiran kognitif, sosioemosi dan sosial mereka. Selain itu, melalui seni juga, kanak-kanak belajar untuk meluahkan emosi dan perasaan mereka yang seterusnya secara tidak langsung menjadi terapi pada diri mereka. Artikel oleh Brown et al. (2010) menunjukkan kanak-kanak berisiko dapat memajukan diri melalui aktiviti seni yang bertindak sebagai terapi untuk meluahkan emosi mereka dalam keadaan tertekan.

Berdasarkan analisis kandungan ini juga, dapat disimpulkan bahawa peranan pendidik, pengurus dan pelaksana program Pendidikan Awal kanak-kanak perlu diberi keutamaan dalam membantu perkembangan kanak-kanak secara holistik. Kajian oleh Altinkaynaka, Aydos, dan Arman (2012) mendapati bahawa pendidik haruslah memberikan peluang dan kebebasan kepada kanak-kanak untuk meneroka tentang seni, di samping bertindak sebagai pencungkil bakat kanak-kanak.

Keseluruhannya, analisis kandungan ini menunjukkan masih terdapat banyak topik-topik kajian berkaitan dengan seni dalam pendidikan awal kanak-kanak yang boleh dikaji pada masa depan. Walau bagaimanapun analisis trend terhadap aktiviti seni dalam pendidikan awal kanak-kanak mendapati bahawa fokus kajian perlu lebih menjurus kepada kanak-kanak berisiko dan bermasalah pembelajaran berbanding dengan kanak-kanak normal. Ini kerana kajian-kajian terdahulu telah membuktikan bahawa aktiviti seni sangat mempengaruhi perkembangan kognitif, bahasa, sosioemosi dan fizikal kanak-kanak. Maka, berdasarkan analisis trend tersebut, didapati dalam tempoh 2010 sehingga 2016, kajian yang dijalankan lebih kepada keupayaan aktiviti seni membantu meningkatkan perkembangan kanak-kanak berisiko dan bermasalah pembelajaran. Analisis mendapati kurang penerbitan artikel seni dalam pendidikan awal kanak-kanak yang menyentuh tentang penilaian dan pentaksiran. Menerusi analisis trend ini, dicadangkan kajian-kajian dijalankan terhadap bentuk pentaksiran dan penilaian perkembangan kanak-kanak menerusi aktiviti seni dalam pendidikan awal kanak-kanak.

RUJUKAN

- Alter-Muri, Simone B., & Vazzano, Stephanie. (2014). Gender typicality in children's art development: A cross-cultural study. *The Arts in Psychotherapy*, 41, 155-162.
- Altinkaynaka, S. O., Aydos, E. H., & Arman, B. (2012). The views of teachers and managers about art, music and drama activities carried out by in-field-teachers in early childhood education institutions. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46, 2040-2045.
- Arslan, A. A. (2013). A study into the effects of art education on children at the socialization process. *5th World Conference on Education Sciences – WCES 2013*.
- Bae, B. (2004). The arts in early childhood: Learning to teach visual arts in an early childhood classroom: The teacher's role as a guide. *Early Childhood Education*, 31(4), 247-254.
- Bae, B. (2009). Children's right to participate: Challenges in everyday interactions. *European Early Childhood Education Research Journal*, 17(3), 391 – 406.

- Bresler, L., & Latta, M. M. (2009). On empathy: The mirror neuron system and art education. *International Journal of Education & the Arts*.(ERIC No. EJ859046)
- Brown, E. D., Benedett, B., & Armistead, M. E. (2010).Arts enrichment and school readiness for children at risk. *Early Childhood Research Quarterly*, 25,1112-124
- Brown, E. D., & Sax, K. L. (2013).Arts enrichment and preschool emotions for low-income children at risk.*Early Childhood Research Quarterly*, 28, 337-346. doi: 10.1016/j.ecresq.2012.08.002
- Cakir Ilhan, A. (2003). Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Programları ve Sanat Eğitimi. [Classroom Teachers Training Program and Arts Education]*Ankara University Journal of the Faculty of Education*, 36, 13-25.
- Eckhoff, A. (2008). The importance of art viewing experiences in early childhood visual arts: The exploration of a master art teacher's strategies for meaningful early arts experiences. *Early Childhood Education Journal*, 35(1), 463-472. doi: 10078/s10643-007-0216-1
- Fox, J. E., & Schirmacher, R. (2009).*Art & the creative development for young children*. Belmont, CA: Wadsworth.
- Gardner, H. (1983). *Frames of mind: The theory of multiple intelligences*. New York, NY: Basic Books.
- Gardner, H. (1999). *Intelligence reframed: Multiple intelligences for the 21st century*. New York, NY: Basic Books.
- Gregoire, M. A., & Lupinetti, J. (2005).Supporting diversity through the arts.*Kappa Delta Pi Record*, 41, 159–162.
- Hardy, W. L. (2011). *Arts in Early Childhood Education and the enhancement of learning*. (Unpublished Ed.D thesis, Walden University, Minneapolis).
- Honig, A. S. (2005, September). The language of lullabies.*Young Children*, 60(5), 30-37. Retrieved from <http://www.naeyc.org>
- Isenberg, J. P., & Jalongo, M. R. (2001).*Creative expression and play in early childhood* (3rd ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall..
- Jalongo, M. R., & Stamp, L. N. (1997).*The arts in children's lives: Aesthetic experiences in early childhood education*. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Jensen, E. (2001). *Arts with the brain in mind*. Alexandria, VA: ASCD.
- Kafol, B. S., Denac, O., & Znidarsic, J. (2015). Opinion of the Slovenian preschool teachers about arts and cultural education in kindergarten.*Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 197, 1317 – 1325
- Kindler, A. (1991).Integrated curriculum and the visual arts.*BCATA Journal for Art Teachers*, 31(1).(ERIC No. ED395845).
- Kocer, H. (2012). The evaluation of art activities applied in preschool education programmes in terms of self-expression opportunity given to child. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 51, 289-295.
- Mikow-Porto, V. A. (1998). Improving basic education for all learners: The role of arts education. *SERVE policy brief*. Washington, DC: Office of Educational Research and Improvement. (ERIC No. ED429917)
- Nikoltsos, C. (2000). *The art of teaching art in early childhood education*.(ERIC No. ED443575).
- Ozturk, I. (2001): The role of education in economic development: A theoretical perspective.*Journal of Rural Development and Administration*,33(1), 39-47.

Schirmacher, R. (2002). *Art and creative development for young children*. Albany, NY: Delmar Thomson Learning.

Walkerdine, Valerie. (2007). *Children, gender, video games*. Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan.